

REGISTERBLAD

Namn och datum: Magnus Martinsson (redigerat 11-2-1999)

Område av riksintresse för naturvård i Gotlands län

Områdesnummer: **NRO09028**

Områdesnamn: **LÖVMARKER PÅ CENTRALA GOTLAND** (5 delområden)

Kommun: Gotlands

Kartblad: 6J NV och NO, Mittpunkt: 6J 8d 04

Areal: 93 ha land

Naturgeografisk region: 14 c Gotland

Kust/havsregion: IV - Egentliga Östersjön

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m.

Riksvärde

	äng	flora
skogslandskap	ädellövskog	flora

Värdeomdöme: I området finns lövmarker med ädellövskog med mycket lång kontinuitet. Dessa lövmarker har dokumenterat höga värden och hyser en mycket rik epifytisk lavflora. Här har bl a hittats mycket rikliga förekomster av laven *Arthonia cinnabarina*, som innan den hittades här förmodades vara utgången ur landet (hk 0). I området har även hittats en rad rödlistade svampar.

I området finns fyra hävdade ängar, Hörsne prästänge, Alvena lindaräng, Alvne 3:1 och Heimänge (Ängs- och hagmarksinventeringen: Hörsne 3, Vallstena 4 och 5 samt Bäl 6). Alvena lindaräng är en av Gotlands största hävdade ängar och har en mycket rik flora. Heimänge är också i mycket god hävd och har en rik flora.

Området hyser många intressanta nyckelbiotoper.

Huvudkriterier:

C. Lövmarker med lång kontinuitet och höga botaniska värden. Vålhävdade ängar med höga värden. Förekomst av svensk ögotröst.

D. Ett par av Gotlands finaste ängar med välhållen karaktär och mycket rik vegetation.

Stödkriterier: kontinuitet, representativitet, raritet.

Förutsättningar för bevarande: Att hävdad ängsmark även fortsättningsvis hävdas. Områdets värden påverkas negativt av alla former av exploatering. Att träd- och buskskiktet i ädellövskogarna bevaras.

Ädellövskogarna innehåller en lavflora som visar på lång trädkontinuitet i områdena. Det är därför av stor vikt att bevara gamla träd och träd med spår av klappning, liksom hässlen.

Säkerställande: Klass 1-område i Länsstyrelsens sammanställning över områden med värdefull natur (Länsstyrelsen 1984).

Alvena lindaräng är avsatt som naturreservat (1980). Ingår i Länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt nummer 13) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt nummer 24-4).

Alvena lindaräng är av regeringen föreslaget Natura2000-område.

Områdets huvuddrag: Lövmarkerna omfattar fem delområden varav ett av dessa utgörs av två hävdade ängar. Övriga områden består av ädellövskog med lång kontinuitet i trädskiktet. I det större delområdet i Bäl finns även det hävdade Heimänget. Till de dominerande trädarterna hör ek, ask, lundalm och björk. I buskskiktet dominerar oftast hassel. Områdena har en mycket rik epifytisk lavflora med rik förekomst av bl a liten lundlav (hk 2), kornig nållav (hk 4), blek kraterlav (hk 4), almlav (hk 4), blanklav (hk 1) och mångfruktig blemlav (hk 4). Dessutom hittades laven cinnoberfläck (hk 0) som tidigare förmodats vara utgången ur landet. Bland rödlistade svampar som noterats kan nämnas saffransfingersvamp och olivjordtunga (båda hk 4).

Alvena lindaräng är ett drygt 6 ha stort änge som är i god hävd. Trädskiktet domineras av lind med inslag av ek, ask, lundalm, björk och asp och bildar talrika gläntor. Träden står ofta i anslutning till de många fornlämningar som i form av husgrunder och stämnar finns i området. Lindarna och en del askar hamlas på en höjd av tre meter. Buskskiktet domineras av hassel. Blomsterprakten är stor och minst 12 orkidearter är påträffade. Här finns även svensk ögontröst, en underart av vanlig ögontröst som i världen endast finns på Gotland. Till ängets häckfåglar hör kattugglan.

Heimänge är ett mycket välhävdad änge med höga värden. Trädskiktet domineras av ek och tall och i buskskiktet dominerar hassel. Till den rika kärlväxtfloran hör bl a svinrot, klasefibbla, tidigblommande höskallra och svensk ögontröst.

Anmärkningar:

Referenser:

Gotlands kommun, 1995: *Vision Gotland 2010*.

Gustavsson, L., Jennersten, O., 1982: *Alvena lindaräng. Botanisk inventering*. –Länsstyrelsen i Gotlands län.

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1984: *Värdefull natur på Gotland*.

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1993: *Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden*.

Martinsson, M., Nordin, M., 1992: *Ängs- och hagmarker på Gotland. Del 3, Mellersta Gotland*. –Länsstyrelsen i Gotlands län.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.

Skogsvårdsstyrelsen, 1998: *Nyckelbiotopsregistret*.